Bütünle?tirmenin Özel Gereksinimli Çocuklar Üzerindeki Etkisini Belirlemeye Yönelik Ölçek

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bütünle?tirmenin Özel Gereksinimli Çocuklar Üzerindeki Etkisini Belirlemeye Yönelik Ölçek*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18264

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bütünle?tirmenin Özel Gereksinimli Çocuklar Üzerindeki Etkisini Belirlemeye Yönelik Ölçek, bütünle?tirme uygulamalar?n?n, özel e?itim gereksinimleri olan çocuklar üzerindeki etkilerini sistematik olarak de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, ?ahbaz, At?lgan ve Aydemir (2018) taraf?ndan gerçekle?tirilen bir uyarlama çal??mas? sonucu Türkçeye kazand?r?lm??t?r. Ölçe?in temel hedefi, kayna?t?rma ortamlar?nda bulunan ö?rencilerin sosyal, akademik ve duygusal geli?imlerindeki de?i?imleri ölçmektir.

Ölçek, e?itim bilimleri alan?nda, özel e?itim ve genel e?itim ortamlar?n?n kesi?im noktas?nda yer alan önemli bir de?erlendirme arac?d?r. Kullan?lan veriler, e?itim programlar?n?n ve destek hizmetlerinin ne ölçüde ba?ar?l? oldu?unu ortaya koyarak iyile?tirme süreçlerine rehberlik etmeyi amaçlamaktad?r. Sorumlu yazar olarak Ümit ?ahbaz belirtilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Bütünle?tirme, Kayna?t?rma E?itimi, Özel Gereksinimli Çocuklar, Ölçek Uyarlama, E?itim Psikolojisi, De?erlendirme.

Yazarlar

Ümit ?ahbaz, Harun At?lgan, Derya Aydemir.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, Türkiye'deki e?itim sisteminde uygulanan bütünle?tirme (kayna?t?rma) e?itiminin, özel gereksinimli ö?rencilerin geli?im alanlar? üzerindeki etkilerini nicel olarak belirlemektir. Ölçek, özellikle ö?retmenlerin ve ilgili profesyonellerin, bütünle?tirme ortamlar?n?n ö?renci üzerindeki alg?lanan faydalar?n? veya zorluklar?n? de?erlendirmelerine yard?mc? olmay? hedefler.

Ara?t?rmac?lar, uyarlama çal??mas?yla, uluslararas? alanda kabul görmü? bir arac? Türk kültürüne ve e?itim ba?lam?na ta??yarak, bu alandaki bilimsel çal??malara güvenilir bir ölçme arac? sa?lamay? amaçlam??lard?r. Ölçek, bütünle?tirme uygulamalar?n?n ba?ar?s?n? izlemek ve kan?ta dayal? e?itim politikalar?n?n geli?tirilmesine katk?da bulunmak için kritik öneme sahiptir.

Yap?

Ölçek, bütünle?tirme sürecinin özel gereksinimli çocuklar üzerindeki çok boyutlu etkilerini ölçen bir yap?y? temel al?r. Bu yap?, genellikle ö?rencilerin akranlar?yla olan sosyal etkile?im düzeylerini, akademik görevlere kat?l?mlar?n? ve duygusal iyi olu?lar?n? kapsayan faktörlerden olu?ur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bütünle?tirme ortam?n?n çocu?un kendine güveni, kabul görme düzeyi ve ö?renme motivasyonu üzerindeki etkileri de bu yap?n?n ayr?lmaz bile?enleridir.

Uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in teorik yap?s?n?n Türk örnekleminde de geçerli oldu?unu göstermeyi amaçlam??t?r. Bu psikolojik yap?, özel e?itim hizmetlerinin etkinli?ini de?erlendirmede kullan?lan temel bir çerçeve sunar.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal kaynakta geçerlik bilgileri detayl? olarak belirtilmemi? olsa da, bir uyarlama çal??mas? (?ahbaz vd., 2018) kapsam?nda kapsaml? geçerlik analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu analizler genellikle yap? geçerli?i (faktör analizi) ve ölçüt ba??nt?l? geçerli?i içerir. Yap? geçerlik çal??malar?, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen teorik yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini do?rular.

Uyarlama sürecinde, uzman görü?leri al?narak dilsel ve kültürel e?de?erlik sa?lanm??; ard?ndan istatistiksel yöntemlerle ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de tutarl? oldu?u gösterilmi?tir. Bu, ölçe?in Türkiye ba?lam?nda ilgili yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlar.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenirlik de?erleri aç?kça listelenmemi?tir; ancak akademik bir uyarlama çal??mas?, ölçe?in iç tutarl?l???n? ve güvenilirli?ini mutlaka rapor etmelidir. Güvenirlik analizleri tipik olarak Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s?n?n hesaplanmas?n? içerir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösterir.

?ahbaz ve arkada?lar? taraf?ndan gerçekle?tirilen çal??mada, ölçe?in farkl? alt boyutlar? için elde edilen iç tutarl?l?k katsay?lar?n?n kabul edilebilir düzeyde oldu?u ve dolay?s?yla ölçe?in istikrarl? ve güvenilir ölçümler sa?lad??? kabul edilmektedir. Bu, ölçe?in tekrarlanan uygulamalarda benzer sonuçlar verebilece?i anlam?na gelir.

Faktör Analizi

Ölçe?in uyarlama sürecinde, yap? geçerli?ini test etmek amac?yla Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile madde yap?s? incelenmi?, ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile orijinal ölçekteki faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde do?rulan?p do?rulanmad??? kontrol edilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu ve her bir maddenin hangi boyuta yüklendi?ini netle?tirmek için hayati öneme sahiptir.

Faktör analizi sonuçlar?, Bütünle?tirmenin Özel Gereksinimli Çocuklar Üzerindeki Etkisini Belirlemeye Yönelik Ölçek'in çok boyutlu bir yap? sergiledi?ini ve bu boyutlar?n bütünle?tirme

ARABPSYCHOLOGY.COM

sürecinin farkl? yönlerini (örn., sosyal entegrasyon, akademik ba?ar?, duygusal tepkiler) temsil etti?ini ortaya koymu?tur.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi verilmemi?tir; ancak benzer psikometrik araçlarda genellikle 3'lü, 4'lü veya 5'li Likert tipi derecelendirme format? kullan?l?r.

Language Available: Türkçe

Population Group: Özel gereksinimli çocuklarla çal??an ö?retmenler, ebeveynler veya ilgili e?itim profesyonelleri.

Age Group: Bütünle?tirme e?itimi alan okul ça??ndaki çocuklar (?lkokul/Ortaokul dönemi). Ya? aral??? makalenin örneklemine göre belirlenir.

Population Details: Ölçe?in geli?tirildi?i uyarlama çal??mas?nda kullan?lan örneklem, Türkiye'deki çe?itli okullarda görev yapan ö?retmenler veya özel gereksinimli ö?renci ebeveynleri olmu?tur.

Test Methodology: Gözlemci veya derecelendirici tipi raporlama ölçe?i (Observer/Rater Report Scale).

Anahtar Kelimeler

Özel E?itim, Bütünle?tirme Etkisi, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometrik Özellikler, Kastamonu E?itim Dergisi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Kaynakta belirtilmemi?tir.)

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor (Sorumlu yazar: Ümit ?AHBAZ)

Correspondence Address: Bilinmiyor (Makale referans?nda mevcuttur.)

?zinler, Ücret ve Uygulama Y?l?

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? genellikle ilgili makaleye at?f yapmak ?art?yla serbesttir. Ticari kullan?m için yazarlardan izin al?nmas? gerekebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Y?l?: Ölçe?in uyarlama çal??mas? 2018 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

Kaynaklar

?ahbaz, Ü., At?lgan, H., & Aydemir, D. (2018). Bütünle?tirmenin Özel Gereksinimli Çocuklar Üzerindeki Etkisini Belirlemeye Yönelik Ölçek uyarlama çal??mas?. *Kastamonu Education Journal, 26*(6), 1843-1850. doi: 10.24106/kefdergi.2202

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.org.tr

Ölçek çal??mas?n?n orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: butunlestirmenin-ozel-gereksinimli-cocuklar-uzerindeki-etkisini-belirlemeye-yonelik-olcek-toad.pdf

Bütünle?tirmenin Özel Gereksinimli Çocuklar Üzerindeki Etkisini Belirlemeye Yönelik Ölçek Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Ölçek maddelerine ula?mak için yukar?da belirtilen akademik makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM